

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕ & ΕΒΕΑ Κ. ΜΙΧΑΛΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΒΕΑ,
ΙΕΝΕ & ΠΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕ & ΕΒΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΙΧΑΛΟΥ

**ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΒΕΑ, ΙΕΝΕ ΚΑΙ ΠΣΕ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ
ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΒΕΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:**

«ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΞΑΓΩΓΕΣ», 26.4.17

«Σας καλωσορίζω στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και στην ημερίδα με θέμα τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που παρουσιάζει ο τομέας της Ενέργειας στην Ελλάδα, για τις επενδύσεις, για την απασχόληση και τις εξαγωγές.

Η εκδήλωση αυτή, που έχουμε τη χαρά να συνδιοργανώνουμε με το Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης και τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εισαγωγέων, έχει στόχο να αναδείξει τον καίριο ρόλο της ενέργειας, στην προσπάθεια για ανάκαμψη και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Γνωρίζουμε ότι ο τομέας της ενέργειας πρωταγωνιστεί σήμερα στην προσέλκυση επενδύσεων διεθνώς.

Είναι ένας τομέας που αλλάζει διαρκώς, προκειμένου να εξυπηρετήσει νέες ανάγκες και νέους στόχους. Δεν παύει να εξελίσσεται, να ενσωματώνει νέες ιδέες και καινοτόμες τεχνολογίες, να αξιοποιεί νέες πηγές. Δεν παύει να κινητοποιεί δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, να αναζητά ανθρώπους με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, να αποτελεί τον καταλύτη για αλλαγές και εξέλιξη σε όλα τα επίπεδα: στις αγορές, στην παραγωγή, στον τρόπο που μετακινούμαστε, στον τρόπο που ζούμε.

Η Ελλάδα, για πολλούς λόγους – που έχουν να κάνουν με τη θέση, τη γεωμορφολογία και το κλίμα της, αλλά και με το επίπεδο ανάπτυξης των υποδομών και της αγοράς της – μπορεί να προσελκύσει σημαντικές ενεργειακές επενδύσεις στα επόμενα χρόνια.

Επενδύσεις, που όπως δείχνει η σχετική μελέτη του ΙΕΝΕ, μπορούν να ανέλθουν σε 27 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2025, με πρωταγωνιστές τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και τα έργα αύξησης της ενεργειακής αποδοτικότητας.

Ο κλάδος του ηλεκτρισμού είναι αυτός που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη δυναμική, καθώς οι ανάγκες σε νέες επενδύσεις καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πεδίων: από την παραγωγή και τον μετασχηματισμό των δικτύων, στη διασύνδεση της νησιωτικής χώρας, στη διείσδυση των ΑΠΕ, αλλά και στην επέκταση της χρήσης ηλεκτροκίνησης των οχημάτων.

Ευκαιρίες μπορούν να προκύψουν και στον τομέα του φυσικού αερίου, όπου η αυξανόμενη διείσδυση στην αγορά δημιουργεί νέες ανάγκες για υποδομές και δίκτυα μεταφοράς.

Και βεβαίως έχουμε τον κλάδο του πετρελαίου, στον οποίο πλέον έχουν προστεθεί και οι δραστηριότητες της εξερεύνησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Πρόκειται για ένα πεδίο ευκαιριών με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, αλλά με τεράστια δυνητικά οφέλη για την ελληνική οικονομία, για την απασχόληση, για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Εφόσον οι έρευνες οδηγήσουν τελικά στο στάδιο των εξορύξεων, οι ανάγκες σε υποδομές και υπηρεσίες θα είναι τεράστιες. Θα υπάρξουν ανάγκες για άμεσες επενδύσεις, αλλά και αυξημένη ζήτηση σε επιχειρηματικούς τομείς το real estate, οι μεταφορές, οι επικοινωνίες, οι κατασκευές και η τεχνολογική υποστήριξη.

Οι αναπτυξιακές δυνατότητες του τομέα της Ενέργειας δεν εστιάζονται μόνο στην κινητοποίηση νέων επενδύσεων, αλλά και στην ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού της ελληνικής οικονομίας.

Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια η χώρα μας αυξάνει διαρκώς τις εξαγωγές πετρελαϊκών προϊόντων, αλλά και ηλεκτρικής ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και των Βαλκανίων. Παράλληλα, όμως, υπάρχει και ένα σπουδαίο δυναμικό εξωστρεφών επιχειρήσεων στο χώρο των ΑΠΕ. Επιχειρήσεων οι οποίες παρέχουν είτε υπηρεσίες είτε εξειδικευμένα συστήματα και εξοπλισμό, που διακρίνονται για την καινοτομία και την ποιότητά τους.

Θα αναφέρω χαρακτηριστικά τη βιομηχανία των θερμικών ηλιακών συστημάτων, η οποία παράγει το σύνολο των προϊόντων της στην Ελλάδα και εξάγει ήδη το 50% της παραγωγής της σε όλο τον κόσμο.

Με αυτά τα δεδομένα γίνεται προφανές και ο ρόλος της Ενέργειας στην αύξηση της απασχόλησης. Ήδη, με βάση προηγούμενη μελέτη του IENE, στον ενεργειακό τομέα της Ελλάδας απασχολούνται άμεσα περισσότεροι από 90.000 άνθρωποι. Και το σημαντικότερο είναι ότι, μέσα στη χειρότερη περίοδο για την ελληνική οικονομία και την απασχόληση, οι θέσεις εργασίας στην ενέργεια αυξήθηκαν θεαματικά – με πρωταγωνιστή και πάλι τον κλάδο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Πρόκειται μάλιστα για θέσεις στις οποίες απασχολείται, κατά κύριο λόγο, προσωπικό υψηλού επιπέδου. Επιστήμονες και επαγγελματίες με ανταγωνιστικά προσόντα και δεξιότητες, που προσφέρουν τις γνώσεις τους τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η πραγματοποίηση νέων ενεργειακών επενδύσεων στη χώρα μας τα επόμενα χρόνια, αναμένεται να δημιουργήσει χιλιάδες νέες άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας. Θα δημιουργήσει κίνητρα για να παραμείνουν στην Ελλάδα τα εξειδικευμένα στελέχη υψηλών προσόντων, αλλά και ευκαιρίες απασχόλησης και σταδιοδρομίας για πολλούς – νέους κυρίως – ανθρώπους, που σήμερα αντιμετωπίζουν αδιέξοδο.

Όλα αυτά, σε επίπεδο δυνατοτήτων, είναι ίσως γνωστά. Στην Ελλάδα όμως έχουμε αποκτήσει μια πικρή παράδοση ευκαιριών που δεν αξιοποιήθηκαν ποτέ.

Ίσως γιατί είναι ευκολότερο να μιλάμε για προοπτικές και δυνητικά οφέλη, από το να δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για την πραγματοποίησή τους. Ίσως γιατί δεν καταφέραμε ποτέ μέχρι τώρα να συμφωνήσουμε στα αυτονόητα και να χαράξουμε μια μακρόπνοη στρατηγική για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Μια στρατηγική της οποίας θα έχουμε εμείς, ως Πολιτεία και ως φορείς, την ιδιοκτησία και την ευθύνη. Μια στρατηγική που θα εφαρμόζεται ανεξάρτητα από τον εκλογικό κύκλο και την εναλλαγή κομμάτων και προσώπων στις κυβερνητικές θέσεις.

Ό,τι δεν έγινε όμως τα προηγούμενα χρόνια, πρέπει να γίνει τώρα. Γιατί αν δεν διορθώσουμε τώρα τα κακώς κείμενα και τις στρεβλώσεις στο χώρο της ενέργειας, αν δεν δημιουργήσουμε τώρα τους κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις, οι προοπτικές για επενδύσεις, εξαγωγές και απασχόληση θα μείνουν στα λόγια.

Για να επενδυθούν νέα κεφάλαια στην ενέργεια, πρώτη προϋπόθεση είναι μια πραγματικά ελεύθερη αγορά, η οποία θα επιτρέπει τη λειτουργία του ανταγωνισμού.

Χρειαζόμαστε μια σύγχρονη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα ευνοεί την προσέλκυση επενδύσεων και την είσοδο νέων παικτών. Ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που θα διασφαλίζει ίσους όρους ανταγωνισμού, θα επιτρέπει τη μείωση του κόστους για τους προμηθευτές και κατ' επέκταση των τιμών για τους καταναλωτές.

Χρειαζόμαστε ένα υγιές πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Το οποίο θα είναι ελκυστικό για τους επενδυτές, αλλά ταυτόχρονα βιώσιμο και σταθερό.

Ένα πλαίσιο που θα διασφαλίζει εύλογες αποδόσεις στις επενδύσεις, χωρίς όμως να τίθεται σε κίνδυνο η οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος.

Υγιές πλαίσιο σημαίνει να μην κινδυνεύει κάθε τόσο να τριπλαστεί η αγορά στον αέρα από τα χρέη προς τους παραγωγούς. Να μη «γονατίζουν» οι επιχειρήσεις του κλάδου από τις τεράστιες συσσωρευμένες οφειλές, που σήμερα ξεπερνούν συνολικά τα 800 εκατ. ευρώ.

Σημαίνει να μην φορολογούνται οι παραγωγοί – και μάλιστα να δίνουν και προκαταβολή 100% για το επόμενο έτος – για έσοδα τα οποία δεν έχουν εισπράξει.

Υγιές πλαίσιο για τις ΑΠΕ σημαίνει όμως και να μην αναγκάζεται ο ιδιωτικός τομέας – και ειδικά η βιομηχανία – να χρηματοδοτεί την πολιτική του κράτους και να καλύπτει τις τρύπες, μέσω όλο και υψηλότερων ειδικών τελών και φόρων.

Υγιές πλαίσιο σημαίνει να μην αλλάζουν κάθε τόσο οι κανόνες και οι ρυθμίσεις, ή να επιβάλλονται αναδρομικά μέτρα σε υπογεγραμμένες συμβάσεις.

Το θέμα της σταθερότητας και της αξιοπιστίας του επενδυτικού πλαισίου είναι ίσως το σοβαρότερο που θα πρέπει να λάβει υπόψη της η Πολιτεία στον ενεργειακό τομέα – όπως βεβαίως και σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Εξίσου σημαντική είναι και η βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των επενδύσεων στον τομέα της Ενέργειας.

Και δεν αναφέρομαι μόνο σε επιδοτήσεις και κίνητρα μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου και του ΕΣΠΑ, αλλά και στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση από το τραπεζικό σύστημα.

Τέλος, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο ευρύτερο κλίμα και στο πλαίσιο που διέπει τις επενδύσεις στην Ελλάδα.

Η πρόσφατη ολοκλήρωση – όπως φαίνεται – της δεύτερης αξιολόγησης του προγράμματος ήταν σαφώς μια θετική εξέλιξη, στο βαθμό που μείωσε την αβεβαιότητα για το άμεσο μέλλον.

Ωστόσο, θα το πούμε μια ακόμη φορά κι ας γινόμαστε κουραστικοί: όσο δεν αλλάζει το μείγμα της δημοσιονομικής πολιτικής, δεν θα δούμε διατηρήσιμη αύξηση ούτε των επενδύσεων, ούτε των εξαγωγών, ούτε της απασχόλησης.

Όσο οι ελληνικές κυβερνήσεις αποφεύγουν τις γενναίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και προτιμούν να τις «ανταλλάσσουν» με όλο και υψηλότερη φορολογία, οι επενδυτές θα μας αποφεύγουν. Και οι εξαγωγείς, που τόσα χρόνια παλεύουν με νύχια και με δόντια να παραμείνουν ανταγωνιστικοί, θα εξαντλήσουν τις αντοχές τους.

Για να έχουμε επενδύσεις και ανάπτυξη, στην Ενέργεια και σε όλους τους τομείς, χρειαζόμαστε περισσότερες και ταχύτερες μεταρρυθμίσεις στο κράτος και στις αγορές. Χρειαζόμαστε σύγχρονα και σταθερά θεσμικά πλαίσια, απλούστερες και ταχύτερες διαδικασίες αδειοδότησης και λειτουργίας επενδύσεων. Χρειαζόμαστε ευνοϊκότερη φορολογία και κίνητρα για την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση.

Και βεβαίως, ειδικά για τον τομέα της Ενέργειας, χρειάζεται περισσότερη σοβαρότητα και υπευθυνότητα από όλους.

Η αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει ο συγκεκριμένος τομέας πρέπει να αντιμετωπιστεί ως εθνική προσπάθεια. Μια προσπάθεια που απαιτεί σαφή και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, αποτελεσματικότητα και συνεννόηση από όλες τις πλευρές: από την κυβέρνηση και από τα πολιτικά κόμματα, από την επιστημονική και την επιχειρηματική κοινότητα, από τις τοπικές κοινωνίες.

Αυτό που επιβάλλεται – και που οφείλουμε να απαιτήσουμε – είναι ο έλεγχος, η διαφάνεια και η λογοδοσία σε όλα τα επίπεδα, όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, την προστασία του εθνικού συμφέροντος.

Ας αφήσουμε όμως τις επενδύσεις έξω από πολιτικές αντιπαραθέσεις και σκοπιμότητες. Ας πάψουμε να τις ενοχοποιούμε εκ προοιμίου και να τις μετατρέπουμε σε πεδίο «επαναστατικής γυμναστικής». Ας πάψουμε να πριονίζουμε το κλαδί στο οποίο καθόμαστε.

Ας ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να βρούμε λύσεις στις όποιες θεσμικές και δομικές αδυναμίες παραμένουν. Για να ενισχύσουμε την εξωστρέφεια, τη δικτύωση και την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ ελληνικών και ξένων επιχειρήσεων. Για να ενημερώσουμε σωστά τις τοπικές κοινωνίες.

Ο τομέας της ενέργειας είναι αυτός που μπορεί να αλλάξει συνολικά το πρόσωπο και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Είναι μια μεγάλη πρόκληση, στην οποία οφείλουμε να ανταποκριθούμε, αφήνοντας οριστικά πίσω αδυναμίες και λάθη του παρελθόντος.

Ελπίζω ότι η σημερινή διοργάνωση θα μας βοηθήσει να κάνουμε ένα βήμα μπροστά προς αυτή την κατεύθυνση».